

Tento text je zaměřen na popis obecného schématu, které je důležité při přípravě návrhu výzkumu. Úplně na samotném začátku plánování výzkumu je nutné ujasnit si, o čem vlastně bude navrhovaný výzkum, co se bude snažit zjistit, jak se při zjišťování bude postupovat a co se z výzkumu dozvíme. Tato témata lze obsáhnout třemi prostými otázkami, a to otázkami *Co?*, *Jak?* a *Proč?*. Otázkou *Co* se ptáme na to, co se bude výzkum snažit zjistit nebo odhalit. Tato otázka vede přímo k tzv. výzkumným otázkám. Otázkou *Jak* se ptáme především na metody, kterými budeme zodpovídat výzkumné otázky. Odpověď na otázku *Proč* nám poskytne zdůvodnění a důležitost provedeného výzkumu.

Podle mého názoru je toto, i když na první pohled velmi jednoduché, schéma zcela zásadní při přípravě návrhu jakéhokoliv výzkumu. Z vlastní zkušenosti vím, že odpovědět si na tyto tři základní otázky, je mnohdy jednou z nejtěžších částí celého výzkumu.

Jak je uvedeno v článku, je vhodné soustředit se nejprve na otázku *Co* před *Jak*, proto se zbytek kapitoly zabývá pouze výzkumnými otázkami. Když se plánuje výzkum pomocí výzkumných otázek, vytvoří se jakási hierarchie pěti oblastí, které se mezi sebou odlišují mírou obecnosti. Na vrcholu této hierarchie je výzkumná oblast, která je nejobecnější a vymezuje se jen jedním nebo několika málo slovy. Pod ní se nalézá výzkumné téma, které je jednou z částí oblasti výzkumu. Dále následují obecné a specifické výzkumné otázky, které ujasňují zaměření výzkumu. Obecné výzkumné otázky jsou velmi široké a obsáhlé a nelze je konkrétně zodpovědět. Specifické otázky jsou detailnější a k jejich zodpovězení jsou potřebná data. Tato data získáme pomocí otázek při sběru dat, což je nejnižší úroveň hierarchie, protože je nejvíce specifická. Otázky kladené při sběru dat musí být vhodně formulovány, aby poskytly data potřebná k zodpovězení specifických výzkumných otázek a aby celý koncept výzkumu propojen.

Myslím si, že teoreticky je tato hierarchie téměř dokonalá, ale v praxi její použití není zas až tak jednoduché. První problém by mohl být již při stanovování výzkumného tématu, protože výzkumná oblast zahrnuje množství témat a výzkumník si musí dobře rozmyslet, které téma si zvolí, aby měl dostatek jak literatury, tak i prostředků k získání dat, což už se tedy týká sběru dat. Dále se domnívám, že velmi složitá je správná formulace otázek při sběru dat. Otázka musí být položena tak, aby odpověď byla co nejvíce přínosná pro výzkum, ale zároveň nesmí být položena tak, aby k nějaké jisté odpovědi přímo naváděla.

V poslední části textu se autor zmiňuje o významu preempirické části výzkumu, kterou jsem pochopila tak, že jejím smyslem je vymezení výzkumné oblasti a tématu. Dále je zde zmíněn vztah otázek a metod, který by měl být velmi těsný a propojovat otázky s metodami. Doporučuje se zabývat nejprve výzkumnými otázkami a až po jejich formulování stanovovat metody jejich zodpovězení. Nakonec je zde zmíněna potřeba hypotézy. Ve výzkumu je jistě hypotéza důležitá, ale není nezbytně nutná. Hypotézy jsou v dané studii potřebné, pokud můžeme předpovídat odpovědi na specifické otázky a pokud tyto odpovědi vycházejí z nějaké teorie, která hypotézy vysvětluje. Jestliže nelze použít hypotézu, zůstaneme u zodpovídání výzkumných otázek anebo si může stanovit tzv. řídicí hypotézu, která může být pro výzkum užitečná. Jde o odhad výsledku výzkumu, pro který však výzkumník nemá jasné zdůvodnění, ale takovýto odhad mu může být užitečný při přípravě plánu výzkumu.